

HOVORME O OČKOVANÍ... A NEBOJME SA PÝTAŤ

HOVORME O VEDE 35)

Dnešná časť nášho seriálu bude iná ako tie predošlé. Je totiž jubilejná. Práve v máji sú to 3 roky, čo pre vás pripravujeme seriál o očkovaní. Preto si dovoľujeme sa trošku poohliadnuť a možno vás i príjemne prekvapiť...

Problematikou očkovania som sa neplánovane začal zaoberať okolo roku 2007 po tom, ako som u seba, u mojich detí, v rodine i okolí začal vnímať nežiaduce účinky očkovania. Moja dôvera k „starostlivému a bezpečnému“ systému očkovania sa otriasla, musel som sa s tým vyrovnávať a rozhodnúť sa, čo ďalej s nadchádzajúcimi očkovaniami mojich detí.

SPOLAHLIVÉ INFORMÁCIE SÚ VZÁCNE

Ako informatik som zvyknutý vyhodnocovať informácie a riešiť problémy, no téma očkovania je komplikovaná úplne protichodnými informáciami a zažitými predsudkami. Získať spoľahlivé informácie bolo zložité, rozhovory s lekármi mi k riešeniu nepomohli. Až po polroku horúčkovitého štúdia rôznorodých zahraničných materiálov a odborných publikácií som bol schopný urobiť svoje prvé skutočne informované rozhodnutie.

Moja túžba pochopiť túto obsiahlu problematiku však nevyhasla a spolu s pocitom viny za svoju predošlú naivnú dôveru a neinformovanosť, v ktorej som dopustil poškodenie mojich detí očkovaním, ma poháňala ďalej. Oplynula ma zrejme aj moja profesionálna záľuba vo svete *open-source softvéru*, ktorého nosná myšlienka je *vyriešiť svoj vlastný problém tak, aby z toho mali osoh aj iní*. Presne v tomto duchu som chcel, aby ďalší ľudia, ktorí budú riešiť svoju očkovaciu dilemu, mali lepšiu šartovacu pozíciu ako ja – aby nemuseli prechádzať prácnym hľadáním tých istých informácií, ale nadviazali na tie poznatky, ktoré sú už prístupné, a posunuli sa ďalej.

Zapojil som sa do činnosti o. z. Iniciatíva pre uvedenie si rizík očkovania, pretože som zistil, že má rovnaké ciele – presadenie slobodnej voľby v očkovaní, zlepšenie informovanosti a zavedenie systému odškodňovania obetí očkovania, ako je bežné vo vyspelých krajinách.

Táto téma si žiada otvorenú diskusiu, no neustále sme, až na malé výnimky, narážali na neochotu zdravotníckych autorít i médií. Po nahliadnutí do zákulisia sme sa už čoraz menej divili jednostrannému a často zavádzajúcemu informovaniu verejnosti z ich strany.

BEZ TIEŇA CENZÚRY

Keď ma v apríli 2013 oslovila šéfredaktorka časopisu *Dieťa*, Ing. Renáta Krausová, či by som v rámci otvorenej diskusie nebol ochotný napísať článok na ľubovoľnú tému v rámci problematiky očkovania, moje úprimné nadšenie vystriedali pocity zodpovednosti i pochybnosti. Je vôbec možné, aby renomovaný časopis so stabilnou čitateľskou základňou otváral diskusiu o problematike očkovania? Bez tieňa cenzúry a záujmov v pozadí? Je tu naozaj po prvýkrát v takomto médiu priestor vysvetľovať problematiku v širších súvislostiach, predložiť argumenty a podložiť ich odbornými zdrojmi?

Dlhoročné skúsenosti nášho združenia v komunikácii s médiami nás opakovane priviedli do situácie, že hotová reportáž, rozhovor alebo článok bol za záhadných okolností v poslednej chvíli zastavený akýmsi „zásahom zhora“ a nikdy nebol zverejnený. Preto, aj keď spolupráca zo strany redakcie bola vysoko profesionálna a pritom ľudská, až do poslednej chvíle som nechcel uveriť, že článok skutočne vyjde, prakticky až kým som nedržal v rukách čerstvý májový výtlačok časopisu.

Motívy šéfredaktorky *Dieťa* som celkom nechápal, až do relácie Informačná vojna

Slobodného vysielateľa dňa 6. septembra 2013, kde v spoločnom rozhovore odkryla podivné zákulisie sveta inzercie a médií a uviedla dôvody, ktoré ju priviedli k rozhodnutiu otvoriť priestor diskusií o očkovaní. Táto relácia dodnes nestratila na aktualnosti a dá sa stále vyhľadať v archíve alebo na YouTube po zadaní slov *očkovanie krausová tuhársky*.

Seriál „Hovorme o vede“ má byť súčasťou širšieho trvalého dialógu obhajcov a kritikov očkovania, z ktorého, žiaľ, niektorí obhajcovia veľmi rýchlo vyčúvali, keď nedokázali svoje tvrdenia obhájiť pred čitateľskou verejnosťou. Cieľom seriálu je informovať o nových poznatkoch v oblasti očkovania, otvárať jeho málo známe a sporné stránky a poskytnúť čitateľom popri zaujímavých, odborne podložených informáciách aj podklady na polozenie podstatných otázok, ktoré dosiaľ neboli dostatočne zodpovedané. Táto forma polemiky zaujala aj časť odbornej verejnosti a práve títo čitatelia si vyžiadali, ako základ a inšpiráciu pre diskusiu, knižné spracovanie seriálu.

MÁME PRÁVO NA PRESNÉ INFORMÁCIE

Držiac v ruke posledné korektúry knihy „Hovorme o očkovaní... a nebojme sa pýtať“, ktorá sa zrodila na základe seriálu v *Dieťati*, nemôžem uveriť, koľko úsilia to všetko stálo. Vracajú sa mi spomienky na nekonečné úpravy, na telefonické diskusie s pani Krausovou, kde sme doslova bojovali o slová, o formulácie, možné kontexty, no bojovali nie navzájom – v skutočnosti sme sa často smiali, hoci skôr cez slzy – ale kvôli ostrému drobnohľadu, pod ktorým sa seriál ihneď ocitol, a kvôli zodpovednosti k čitateľom. Musím na tomto mieste poďakovať šéfredaktorku *Dieťa* i celému redakčnému tímu, najmä grafičke Veronike, že z týchto dôvodov trpezlivo znášali odovzdávanie na poslednú chvíľu i opravy „po termíne“, len aby sa do časopisu nedostala chyba, nejednoznačnosť či sporné slovo.

Rozhodnutie pani Krausovej otvoriť korektnú diskusiu na „zakázanú tému“ malo svoju cenu – spustila sa inkvizičná kampaň s cieľom zdiskreditovať časopis. Seriál mohol vzniknúť a pokračovať len preto, že šéfredaktorka *Dieťa* obetovala osobné pohodlie, pokoj a ekonomickú stabilitu, aby si zachovala čisté svedomie. Je plne v rukách čitateľov, dokedy budeme môcť v tomto poslaní pokračovať.

Očkovanie je invazívny, masový a pritom len preventívny medicínsky zákrok na našich najdrahších a na nás. Preto som presvedčený, že máme právo na presné informácie, tie najlepšie vedecké dôkazy a zodpovedanie všetkých sporných otázok. Tak teda, vážení čitatelia, hovorme o očkovaní... a nebojme sa pýtať.

Mgr. Peter Tuhársky
Iniciatíva pre uvedenie si rizík očkovania,
o. z.